

55. 1591 12
185
2
Disputatio p. 266

DE IVRE EM-
PHYTEVTICO,

Ad quam

Auxiliante Deo Opt. Maxi-
mo, Præsidente FRIDERICO DASY-
PODIO I. V. D. & professore publico in inelyta
Academia IVLIA,

publicè respondere conabitur

VVILHELMVS BOKELIVS junior.

Habebitur 11 Martij mane hora 6.

HELMSTADII

Excusa per Iacobum Lucium, Anno 1591.

Epigramma

AD VVILHELMVM BO-
KELIVM, IOHANNIS DOCTO-
ris medici & Philosophi filium, affinem
suum carissimum.

SVescite Bokelio iuuenes de sangui-
ne nati
Arte nouum stirpi conciliare de-
cus.

Præluxere suo maiores nomine vobis,
A grauitate illa degenerare nefas.
Iacta tibi fausto est iuuenis cultissime ductu
Alea, & ad laudes area lata patet.
Perge, Deo ducente, patrem proauumq; de-
Qua licet & fas est æquiparare stude. (core

*Henricus Meibomius, Poëta coronatus & Acad.
IVLIÆ professor publicus.*

Thesis I.

Emphyteusis, quæ ἀπό τῆ ἐμϕυτεύειν dicitur, est contractus iuris ciuilib, a nominatus, b stricti iuris, c quo dominus, prædium vtendum, fruendum emphyteuticario concedit, ea lege, vt id melius & cultius reddat & certam annuam pensionem præstet d.

a l.1. C. de iur. Emphyt. V. Ves. in parat. ff. eod. n. 2. Alciat. ad. l. 10. ff. de V. S. Dn. prac. Borch. in tract. feud. c. 3. n. 3.

b Angel. ad l. 1. n. 1. lason. ibid. n. 69. Sich. n. 46. & commun. ad. C. eod.

c Richard. in d. l. 1. n. 46. C. de iur. Emphyt.

d Interpp. ad §. adeo Inst. d. locat. & conduct. Cui. in c. Vnic. qui success. ten. Dn. prac. Borch. in tract. feud. c. 3. n. 2.

II.

Hæc pro ratione rerum quæ in Emphyteusin dantur, in ciuilem seu priuatam, & ecclesiasticam diuiditur e.

e tot. st. C. de iur. emphyt. Nou. 7. de non alien. aut. permut. reb. eccles. V. Ves. in parat. ff. si ag. Sect. pet. n. 2.

III.

Ecclesiastica est, quando res ecclesiæ aliarum uè domum & collegiorum venerabilium ab œconomo alijsq; administratoribus cum causæ cognitione in emphyteusin dantur f.

f d. Nou. 7. & Nou. 120. Auth. si quas ruinas C. d. SS. eccles.

IV.

Ciuilis siue priuata dicitur, quando vniuersitas secularis, vel priuatus quispiam rem suam immobilem in emphyteusin concedit g.

g d. l. 1. & tot. st. C. de iur. emphyt. l. 1. & tot. st. ff. si ag. Sect. pet.

V.

Consistit in rebus soli, non autem ædibus siue rebus mobilibus h.

h d. l. 1. ff. si ag. Sect. pet. d. §. adeo Inst. de loc. & cond. l. si cum 66. in pr. de encl. lason. l. 1. D. h. st.

VI.

Constituitur mutuo contrahentium consensu, scriptura

A 2

necessa-

necessariò interueniente, siquidem absq; scriptura (nisi consuetudine fortè loci aliud introductum sit) emphyteu-
fis secundum communiorem interpp. sententiam celebrari
nequeat *z.*

z. d. l. 1. C. h. tt. Dn. prac. Borch. d. tract. feud. c. 3. n. 7. dd. in l. 1. C. h. tt.

VII.

Quoniam autem hic contractus pactis potissimum for-
matur, & secundum contrahentium placita variatur, pacta
à contrahentibus interposita, firma illibataq; perpetua sta-
bilitate, modis omnibus sunt custodienda *k.*

*k. d. §. adeò Inst. de loc. §. cond. l. 1. 2. §. 3. C. h. tt. l. 1. ff. de pact. l. semper
in stipul. 34. de Reg. sur.*

VIII.

Et quidem vel simpliciter, vel ad certum tempus, vel
ad generationem certam, *l* vel deniq; in perpetuum con-
stitui potest *m.*

l. l. §. ff. h. tt. d. Non. 120. c. 5. §. 6. §. licentiam.

*m. d. l. 1. ff. h. tt. d. §. adeò 2. Inst. de loc. §. cond. d. N. 120. c. 1. §. 6. §. licen-
tiam Dn. prac. Borch. d. c. 3. n. 14. in pr. iul. Clar. in §. Emphyt. quest. 28.*

IX.

Simpliciter, nulla filiorum heredumue facta mentione,
constituta, non modo ad emphyteutæ filios filiasue, nepo-
tes nepotesue, reliquosq; descendentes, verum etiam ad
extraneos heredes transit, si ciuilis fuerit *n.*

n. Dn. prac. Borch. d. c. 3. n. 14. in pr. iul. Clar. in §. emphyt. quest. 28.

X.

Si ecclesiastica, descendentes tantum, non verò extra-
nei vsq; ad præfinitum tempus admittuntur, quibus defici-
entibus ad ecclesiam reuertitur *o.*

*o. d. Non. 120. §. d. Non. 7. Dn. prac. Borch. d. loc. iul. Clar. d. loc. Cuuar.
lib. 2. var. resol. c. 18.*

XI.

Emphyteusis ciuilis ad certum tempus concessa, ad
quoscunq; heredes, tam extraneos quam descendentes, in-
tra præscriptum tempus deuoluitur *p.*

p. Dn. prac. Borch. d. loc. iul. Clar. d. loc.

Concessa.

Concessa verò ad certam generationem, siue sit ciuilib
siue ecclesiastica, concessionis tenore eò vsq; durat quam-
diu generatio, & ad solos descendentes transfertur q.

q. *Jul. Clar. d. loc. quast. 28. § 34. Dn. prac. Borch. d. loc. n. 16.*

XIII.

In perpetuum vtraq; emphyteusis constituta, si pro se
& filijs sit accepta, ad solos descendentes, r Sin verò pro se
& heredibus quibuscunq; etiam ad extraneos extenditur f.

r. *Jul. Clar. d. §. quast. 28. n. 4. Cauer. lib. 2. Var. resol. c. 18.*

f. *Anton. Gabr. Rom. lib. 6. comm. conclus. Tit. de V. S. conclus. 4. Dn
prac. Borch. d. loc. n. 17.*

XIV.

Quod si de periculo, commodo, casuue fortuito rei in
emphyteusin datæ, eiusq; interitu quid inter contrahentes
conuenerit, id ratum habendum, ac firmiter obseruari de-
bet r.

r. *d. §. adeò Inst. de loc. § cond. d. l. 1. § 3. C. h. tt.*

XV.

Sin minus, & tota rei substantia perierit, damnum illud
ad dominum spectabit, si verò pars aliqua lædatur, hoc em-
phyteutarius suis partibus adscribet u.

u. *d. §. adeò Inst. de loc. § cond. d. l. 1. Vers. ita Et si interdum C. h. tt.
Andr. Geill. lib. 2. pract. obs. obs. 23. n. 22. § seqq.*

XVI.

Et sicut omne incrementum, siue appareat, siue lateat,
ad emphyteutam pertinet, ita quoq; ex diuerso pensio pro-
pter sterilitatem, aut incursum hostium belliq; calamitatem
(nisi tota rei substantia perierit) non remittetur vv.

vv. *d. l. 1. C. h. tt. § ibi DD. argumento l. secundum naturam de Reg.
sur. § Tit. de legit. patron. tut. Dn. prac. Borch. d. loc. n. 12. § 13.*

XVII.

Taleq; augmentum siue incrementum contingens absq;
nouo aliquo pensionis onere emphyteutario cedit x.

x. *d. l. 1. § ibi DD. C. h. tt. arg. d. l. secundum naturam de Reg. 11. § Tit.
Inst. d. leg. pat. tut. Ferrar. in l. 1. C. h. tt.*

A 3

Porro

XVIII.

Porro emphyteuta quamvis vsumfructum consequatur, y non tamen idcirco liberam alienandi irrequisito domino potestatem habet z.

y c. vnic. in quib. caus. feud. amitt. Dn. prac. Borch. d. tract. feud. c. 3. n. 5.
z l. 3. C. h. st. lul. Clar. d. §. quast. 13. n. 1.

XIX.

Adeo enim vendere irrequisito domino emphyteusin prohibitum est, vt priuationis poena in transgressorem statuta sit a.

a d. l. 3. C. h. st. Et ibi DD. Glos. in l. vlt. C. eod. c. potuit ext. locat.

XX.

Quinimò nec meliorationes suas, quæ græcè ἐμπεριουσία dicuntur, sine voluntate domini alienare emphyteuta potest, nisi idem amissionis velit subire periculum b.

b d. l. 3. C. h. st.

XXI.

Ideoq; emphyteuta venditurus ius suum, domino prius id denunciare, preciumq; quod ab alio reuera habere potest, significare cogitur, qui si id precij offerat omnibus alijs emptoribus præferendus est c.

c d. l. 3. C. h. st. d. c. potuit Dn. prac. Borch. d. loc. n. 36.

XXII.

Quod si Dominus intra duos menses voluntatem suam non declarauerit, & emere supersederit, emphyteute liberè, cui volet, vendendi facultatem iura concedunt d.

d d. l. 3. C. h. st. Dn. præcep. Borch. d. loc. n. 36.

XXIII.

Et dominus emptorem modo non sit prohibita, aut durioris conditionis persona, suscipere tenetur e.

e dictis iam textibus.

XXIV.

Pro qua susceptione concessioneq; laudemium seu laudonium quod græcè ἐκδουλιον vocant, id est quinquagesimam partem precij, vel estimationis rei vendite, pro cuiusq; loci consuetudine domino soluet f.

f d. l. 6.

184
f d. l. 3. Verf. & ne auaricia C. h. tt. Dn. prac. Borch. d. loc. n. 39. & seqq.
XXV.

Cæterum pignori dare, g donare, h legare, seruitutem fundo vectigali imponere, etiam non impetrato domini consensu, minimè prohibetur i.

g l. lex vectigali 31. ff. de pignus. gloss. in l. fin. C. h. tt.

h l. 1. C. de fund. patrim.

i Jul. Clar. d. §. quest. 21. Dn. Borch. d. loc. n. 43. circ. fin.

XXVI.

Finitur emphyteusis vel ob emphyteutæ culpam vel sine culpa.

XXVII.

Ob culpam ipso iure amittit, si cessarit canonem soluere laico domino per integrum triennium, k ecclesiæ verò per biennium, l item si apochas fiscales domino non reddiderit, m & fundum deteriorem fecerit n

k d. l. 2. C. h. tt.

l

d. Nou. 7. c. potuit ext. locat.

m d. l. 2. C. h. tt.

n

Auth. qui rem & sibi DD. C. de SS. Eccles.

XXVIII.

Adeò, vt ne quicquam meliorationis nomine repetere, nec moram commissam celeri satisfactione purgare possit, ad pœnam euitandam o.

o las. in d. l. 2. n. 80. & seqq. per d. l. 2. Verb. omnino.

XXIX.

Vt tamen emphyteuta expellatur iudicis auctoritatem requirimus p.

p l. si quis in tantam 7. C. Unde & vid. Dn. prac. Borch. d. loc. n. 30. Sibi hanc sententiam multorum auctoritatibus comprobat.

XXX.

Sanè deiectionis periculum non metuet, si iusto tempore canonem oblatum, quem dominus accipere repudiat, attestatone præmissa obsignatum depoluerit q.

q d. l. 2. in fin. C. h. tt.

XXXI.

Verum si heres ignorans rem esse emphyteuticam, canonem iuxta leges non soluerit, ius quidem suum amittit, sed ex causa ei ob iustum errorem subueniendum arbitramur r.

r Gloss.

XXXII.

Sine culpa emphyteutæ finitur emphyteusis, præscri-
ptione, s. finita generatione, & tempore ad quod con-
stituta erat elapso u.

f lasan. ad l. 2. C. h. tt. n. 72. § 156.

t Spec. de emphyt. n. 130. cum seqq.

u Jul. Clar. d. S. quaest. 43. n. 1. V. Ves. in Parat. ff. h. tt. n. 61.

XXXIII.

Actio ex hoc contractu nominata nulla datur, ideoq;
ex lege Zenoniana, & canone Gregoriano agendum, item
alia nonnulla remedia competere, concludimus *vv. d. O*

vv l. 1. C. h. tt. sunct. l. 5. n. c. ff. de condit. ex lege ubi § Barr. Salic. 177
d. l. 1. C. cod.

Coroll.

Heres vel successor emphyteutæ qui pacto
continetur, non tenetur recognitionem,
seu restitutionem à domino impetrare, si ca-
nonem quot annis soluat.

ULB Halle
003 338 150

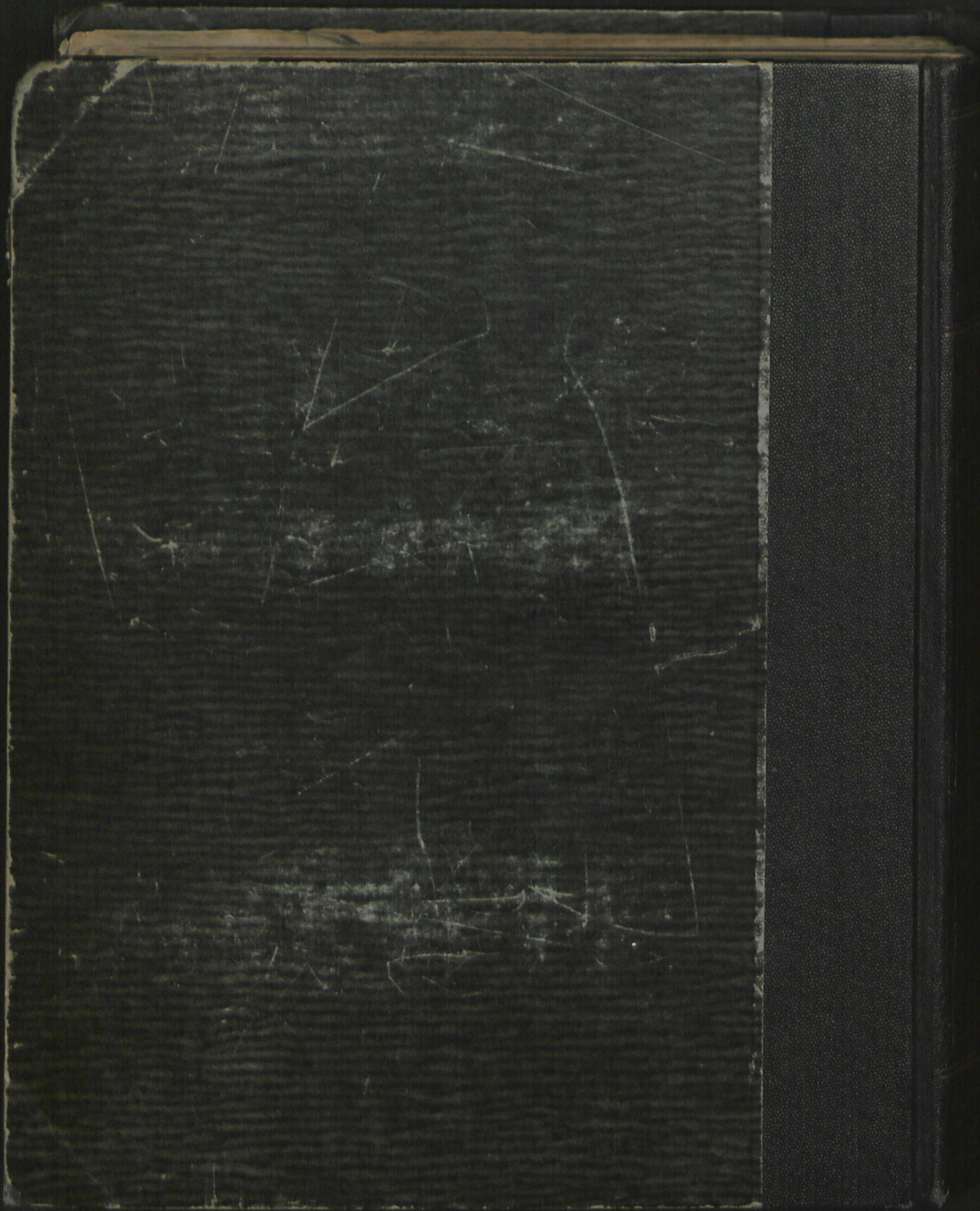
3

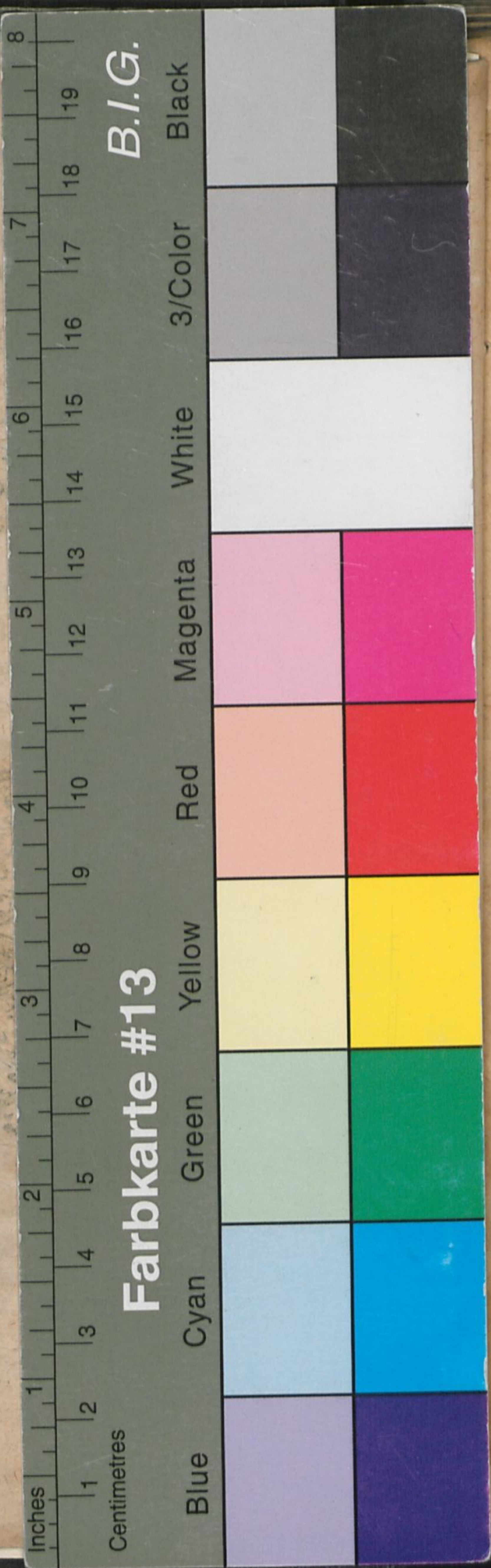

TA-OL

VD 77

55. 1591 12 185
2

Disputatio p. 266

DE IVRE EM- PHYTEVTICO,

Ad quam
Auxiliante Deo Opt. Maxi-
mo, Præsidente FRIDERICO DASY-
PODIO I. V. D. & professore publico in inclyta
Academia IVLIA,

publicè respondere conabitur
VVILHELMVS BOKELIVS junior.

Habebitur 11 Martij mane hora 6.

HELMSTADII
Excusa per Iacobum Lucium, Anno 1591.

